

Sygn. akt VU 80/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 marca 2017 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie :

Przewodniczący SSO Marzena Głuchowska

Protokolant Barbara Wypych

po rozpoznaniu w dniu 28 marca 2017 r. w Kaliszu

odwołania B. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 18 października 2016 r. i 21 grudnia 2016 r. Nr (...)

w sprawie B. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o emeryturę

1. **Oddala odwołanie od decyzji z dnia 21 grudnia 2016 r.,**
2. **Umarza postępowanie co do decyzji z dnia 18 października 2016 r.**

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 18.10.2016 r. i z dnia 21.12.2016 r. znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. odmówił odwołującemu B. K. przyznania emerytury tzw. w niepełnym wymiarze z uwagi na nie spełnienie warunków do tego świadczenia.

Od powyższej decyzji odwołanie złożył B. K., domagając się jej zmiany i przyznania powyższej emerytury.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania.

W toku postępowania decyzja z dnia 18.10.2016 r. została uchylona.

Sąd ustalił i zważył co następuje.

Odwołujący jest urodzony w dniu (...) Odwołujący wykazał staż pracy wnoszący 11 lat 8 miesięcy i 7 dni do emerytury pracowniczej. Na staż ten składają się okresy: od 20.09.1976 r. do 20.11.1976 r., od 01.02.1977 r. do 30.04.1982 r., od 11.05.1982 r. do 15.07.1983 r., od 01.04.1985 r. do 30.04.1990 r.

Odwołujący pobiera emeryturę rolniczą. Do świadczenia rolniczego odwołującemu uwzględniono okres zatrudnienia od 20.09.1988 r. do 30.04.1990 r. i okres ubezpieczenia rolniczego od 01.01.1992 r. do 19.05.2015 r.

W sierpniu 2016 r. odwołujący wniósł o przyznanie emerytury pracowniczej. Wskazał dalsze okresy zatrudnienia: od 07.05.1962 r. do 16.06.1970 r. – praca w gospodarstwie rolnym rodziców.

Rodzice odwołującego W. rocznik 1896, M. rocznik 1906 małżonkowie K. zajmowali się zawodowo rolnictwem. Mieli gospodarstwo rolne o powierzchni około 9 ha położone w G.. Z zaświadczenia Starosty (...) z dnia 31.10.2016 r. wynika, iż W. K. był właścicielem gospodarstwa rolnego położonego w G. o powierzchni początkowo 8,65 ha, później 9,94 ha w latach 1964-1970. Gospodarstwo przekazano za dożywocie w dniu 16.06.1970 r. B. K. – synowi- odwołującemu w niniejszej sprawie.

Na gospodarstwie rodziców odwołującego uprawiano zboża, ziemniaki, buraki, hodowano inwentarz – 5 sztuk bydła, około 30 sztuk trzody, 2 konie, owce – 6 sztuk, drób.

Małżonkowie K. mieli dzieci: M. rocznik 1926, W. (2) rocznik 1929, W. (1) rocznik 1930, S. rocznik 1932, S. (1) rocznik 1935, J. rocznik 1942, B. rocznik 1946. M. licząc około 20 lat czyli około 1946 r. wyprowadził się z domu. W. (2) jako młoda dziewczyna wyjechała do G., tam wyszła za mąż i zamieszkała. W. (1) wyprowadziła się z domu około 1955 r. jak wyszła za mąż. S. wyjechała do G. i tam zamieszkała. S. (1) uczył się w K. (1), tam się ożenił i zamieszkał około 1957 r. J. wyprowadziła się z domu około 1961-1962 r.

Odwołujący B. K. po ukończeniu szkoły podstawowej, nie uczył się dalej i nie pracował zawodowo poza rolnictwem. Pomagał w pracy rodzicom na gospodarstwie. Odwołujący w latach 1965-1970 był odraczany od odbycia służby wojskowej wobec pracy w gospodarstwie rolnym. Od 1970 r. odwołujący otrzymał od rodziców gospodarstwo rolne.

(dowód: zeznania odwołującego, informacje o istnieniu gospodarstwa rolnego, informacje o zatrudnieniu odwołującego w (...) w J., zeznania świadków C. M., K. K. (2))

Odwołujący powołując się na okres pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od 07.05.1962 r. do 16.06.1970 r., nadal nie wykazuje do emerytury pracowniczej, oprócz okresu uwzględnionego do emerytury rolniczej, 20 lat zatrudnienia.

W myśl art. 27 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 748) emerytura w wieku 65 lat dla mężczyzny przysługuje w sytuacji wykazania stażu pracy wynoszącego 25 lat, natomiast w myśl art. 28 wymienionej ustawy emerytura nie podwyższana do najniższego świadczenia czyli tzw. emerytura w niepełnym wymiarze przysługuje mężczyźnie, który ukończył 65 lat i wykazał staż pracy wynoszący 20 lat.

Z treści art. 5 cytowanej ustawy przy ustalaniu prawa do emerytury i renty i obliczaniu ich wysokości uwzględnia się okresy składkowe i nieskładkowe, z tym, że okresy nieskładkowe uwzględnia się w wymiarze nie przekraczającym jednej trzeciej udowodnionych okresów składkowych. Art. 10 powołanej wyżej ustawy przewiduje natomiast możliwość uwzględnienia przy ustalaniu prawa do emerytury oraz przy obliczaniu jej wysokości przypadających przed dniem 01.01.1983 r. okresów pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia, ale jedynie, gdy okresy składkowe i nieskładkowe, ustalone na zasadach określonych w art. 5-7, są krótsze od okresu wymaganego do przyznania emerytury, w zakresie niezbędnym do uzupełnienia tego okresu.

Powołany powyżej art. 10 ustawy pozwala na uwzględnienie okresu pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia przypadającego w czasie, kiedy nie funkcjonowało ubezpieczenie społeczne rolników (tj. przed 01.01.1983 r.). Podstawowe znaczenie ma zatem ustalenie czy wykonywanie określonych czynności w gospodarstwie rolnym można uznać za okresy pracy w tym gospodarstwie. We wskazanym przepisie nie ma jednak definicji pracy w gospodarstwie rolnym. Przyjmuje się w związku z tym, iż ustalenia czy, pracę danej osoby w gospodarstwie rolnym można uznać za pracę mogącą być uwzględnioną przy ustalaniu prawa do emerytury, dokonywać należy w oparciu o przepisy regulujące ubezpieczenie społeczne rolników. Za okresy pracy w gospodarstwie rolnym, uważa się więc okresy wykonywania pracy na takich warunkach, jakie po dniu 01.01.1983 r. dawałyby podstawę do objęcia ubezpieczeniem społecznym rolników (tak w wyroku SN z dnia 03.07.2001 r., II UKN 466/00 OSNPUSiSP 2003, nr 7, poz. 186).

Ubezpieczenie społeczne rolników regulowane jest przepisami ustawy z dnia 20.12.1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U z 1998 roku, nr 7, poz.25 ze zmianami). Przyjmuje się powszechnie, iż o uwzględnieniu przy ustalaniu prawa do świadczeń emerytalno-rentowych okresów pracy w gospodarstwie rolnym przesądza wystąpienie dwóch okoliczności: po pierwsze - wykonywanie czynności rolniczych powinno odbywać się zgodnie z warunkami określonymi w definicji legalnej "domownika" z art. 6 pkt 2 powołanej ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników i po drugie - czynności te muszą być wykonywane w wymiarze nie niższym niż połowa ustawowego czasu pracy, tj. minimum 4 godziny dziennie (art. 6 ust. 2 pkt 1 lit. a ustawy emerytalnej). Takie stanowisko zajęto w wyrok SN z dnia 28.02.1997 roku, II UKN 96/96,(OSNP,1997/23/473),wyrażonym wprawdzie na gruncie poprzednio obowiązującej ustawy, ale nadal aktualnym.

Zgodnie z treścią wskazanego powyżej art. 6 pkt 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników za domownika uważa się osobę bliską rolnikowi, która ukończyła 16 lat, pozostaje z rolnikiem we wspólnym gospodarstwie domowym lub zamieszkuje na terenie jego gospodarstwa rolnego albo w bliskim sąsiedztwie i stale pracuje w tym gospodarstwie rolnym i nie jest związana z rolnikiem stosunkiem pracy.

W rozpoznawanej sprawie z dokonanych ustaleń faktycznych wynika, iż odwołujący wykonywał stałą, codzienną pracę w gospodarstwie rolnym rodziców w od 07.05.1962 r. do 16.06.1970 r. Mimo uwzględnienia powyższego okresu odwołujący nie wykazuje 20 lat zatrudnienia koniecznych do przyznania emerytury pracowniczej, z pominięciem okresów uwzględnionych do emerytury rolniczej

Biorąc pod uwagę powyższe, skoro odwołujący nie wykazał 20 lat stażu pracy, nie spełnił warunków do emerytury przewidzianych w art. 27 i 28 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, a więc Sąd na podstawie art.477¹⁴§1 kpc oddalił odwołanie.

SSO Marzena Głuchowska